

॥३४॥ निष्कामनैष्ठिकस्यतुमोक्षफलमाह एवमिति अमलः निष्कामश्चेत् दग्धः कर्माश्रयोऽतः करणं यस्य तथाभूतः सन्मद्वक्तो भवति ॥३५॥ उप
कुर्वाणस्य समावर्तनप्रक्रममाह अथेति अनंतरं द्वितीयाश्रममावेक्षन् प्रवेष्टुमिच्छन् यथायथावद्विचारितवेदार्थः स्नायात् अभ्यंगादिकं कृत्वा समाव
र्ततेत्यर्थः ॥३६॥ तस्याधिकारानुरूपमाश्रमविकल्पसमुच्चयावाह गृहमिति सकामश्चेद्गृहम् अंतःकरणशुद्ध्यादिकामश्चेद्वनं प्रविशेत् शुद्धांतः
करणः स च द्विजोत्तमः ब्राह्मणश्चेत्प्रव्रजेदित्यर्थः यद्वा आश्रमादाश्रमांतरंगच्छेत् अन्यथा अनाश्रमी प्रतिलोमचर्चाचरेदित्यर्थः अमत्पर इति वा छेदः
स्वभक्तस्याश्रमनियमाभावस्य वक्ष्यमाणत्वात् ॥३७॥ विवाहनियमपूर्वकं वर्णधर्मैः सह गृहस्थधर्मानाह गृहार्थीति सदृशीं सवर्णाम् अजुगुप्सि

सर्वाश्रमप्रयुक्तोऽयं नियमः कुलनंदन ॥ मद्भावः सर्वभूतेषु मनोवाक्कायसंयमः ॥ ३४ ॥ एवं बृहद्व्रतधरो ब्रा
ह्मणोऽग्निरिव ज्वलन् ॥ मद्भक्तस्तीव्रतपसा दग्धकर्माश्रयोऽमलः ॥ ३५ ॥ अथानंतरमावेक्षन्यथा जिज्ञासि
तागमः ॥ गुरवे दक्षिणां दत्वा स्नायाद्गुर्वनुमोदितः ॥ ३६ ॥ गृहं वनं वोपविशेत्प्रव्रजेद्वा द्विजोत्तमः ॥ आ
श्रमादाश्रमंगच्छेन्नान्यथामत्परश्चरेत् ॥ ३७ ॥ गृहार्थी सदृशीं भार्यामुद्वहेदजुगुप्सिताम् ॥ यवीयसीं तु
वयसायां सवर्णामनुक्रमात् ॥ ३८ ॥ इज्याऽध्ययनदानानि सर्वेषां च द्विजन्मनाम् ॥ प्रतिग्रहो ध्यापनं च ब्रा
ह्मणस्यैव याजनम् ॥ ३९ ॥ प्रतिग्रहं मन्यमानस्तपस्तेजो यशो नुदम् ॥ अन्याभ्यामेव जीवेत शिलैर्वा दोषदृ
कृतयोः ॥ ४० ॥ ब्राह्मणस्य हि देहोऽयं क्षुद्रकामायनेष्यते ॥ रुच्छाय तपसे चेहप्रेत्यानंतसुखाय च ॥ ४१ ॥ शि
लौ छट्यापरितुष्टचित्तो धर्ममहांतं विरजं जुषाणः ॥ मय्यर्पितात्मा गृह एव तिष्ठन्नातिप्रसक्तः समुपैति शांति
म् ॥ ४२ ॥

तां कुलतोलक्षणतश्चानिदिताम् कामतस्तुयामन्यामुद्वहेत् तां सवर्णामनुतस्या अनंतरम् तत्रापि वर्णक्रमेणोद्वहेदित्यर्थः
तिस्रो वर्णानुपूर्व्येण द्वेतथैकायथाक्रमम् ब्राह्मणक्षत्रियविशां भार्याः स्वाः शूद्रजन्मन इति स्मृतेः ॥ ३८ ॥ इज्यादयस्त्रैवर्णिकानामवश्यकाधर्माः ॥ ३९ ॥
प्रतिग्रहादित्रयंतुष्टिः सा च ब्राह्मणस्यैव तत्रापि मुख्यां मुख्यतमां चान्यां च दत्तिमाह प्रतिग्रहमिति तयोर्याजनाध्यापनयोरपि कार्पण्यादिदोषं प
श्यन् शिलैः स्वामित्यक्तैः क्षेत्रपतितैः कणिशैः ॥ ४० ॥ एवं च दत्तिकाश्रयं ब्राह्मणेन सोढव्यमित्याह ब्राह्मणस्येति ॥ ४१ ॥ उच्छट्तिर्नाम विपणा
दिपतितकणोपादानं तां शिलदृष्ट्यैकीकृत्य तया तुष्टचित्तस्य मोक्षफलमाह शिलौ छेति महान्तमातिथ्यादिलक्षणम् ॥ ४२ ॥